

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2016)0045

A hongkongi könyvkiadó eltűnt munkatársainak esete

Az Európai Parlament 2016. február 4-i állásfoglalása a Hongkongban eltűnt könyvkiadói munkatársak ügyéről (2016/2558(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kínai helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló 2015. december 16-i¹, valamint „Az EU prioritásai az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 25. ülészsaka tekintetében” című, 2014. március 13-i² állásfoglalásaira,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a Mighty Current Könyvkiadóhoz köthető személyek hongkongi eltűnéséről szóló, 2016. január 7-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EKSZ-nek a kínai emberi jogi helyzettel kapcsolatos aggályokról szóló, 2016. január 29-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Hongkong Különleges Közigazgatási Területről szóló, 2014. évi, 2015. áprilisában közzétett bizottsági éves jelentésre,
- tekintettel az Unió és Kína között 1975. május 6-án felvett diplomáciai kapcsolatokra,
- tekintettel a 2003-ban indított EU–Kína stratégiai partnerségre,
- tekintettel a 2013. november 21-én elfogadott „EU–Kína 2020” stratégiai együttműködési menetrendre,
- tekintettel az új partnerségi és együttműködési megállapodásról szóló, felfüggesztett tárgyalásokra,
- tekintettel az új nemzetbiztonsági törvénynek a Kínai Nemzeti Népi Kongresszus állandó bizottsága általi, 2015. július 1-jei elfogadására, és a külföldi nem

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0458.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0252.

kormányzati szervezetek igazgatásáról szóló új törvény második tervezetének 2015. május 5-i közzétételére,

- tekintettel az EU és Kína között az emberi jogokról folytatott, 1995-ben indított párbeszédre és a párbeszéd 2015. november 30. és december 1. között Pekingben tartott 34. fordulójára,
 - tekintettel a 1966. december 16-án kelt Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának a Hongkongról, Kínáról szóló harmadik időszakos jelentésre vonatkozó, az Emberi Jogi Bizottság 107. ülésén (2013. március 11–28.) elfogadott záró észrevételeire,
 - tekintettel az ENSZ Kínzás Elleni Bizottságának a Kínáról szóló ötödik időszakos jelentésre vonatkozó, az említett bizottság 2015. december 2-án és 3-án tartott 1391. és 1392. ülésén elfogadott záró észrevételeire,
 - tekintettel a Kínai Népköztársaság Hongkongi Különleges Közigazgatási Területének alaptörvényére (a továbbiakban: az alaptörvény), különösen annak a személyes szabadságjogokra és a sajtószabadságra vonatkozó cikkeire, valamint a hongkongi jogokról szóló rendeletre (Hong Kong Bill of Rights Ordinance),
 - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az elmúlt négy hónapban titokzatos körülmények között eltűnt öt könyvkereskedő (Lui Bo, Gui Minhai, Zhang Zhiping, Lin Rongji és Lee Po), akik egy kivétellel hongkongi lakosok, és a Mighty Current Könyvkiadóval és annak könyvesboltjával állnak kapcsolatban, akik továbbá Pekinget bíráló irodalmi műveket árultak; mivel közülük ketten uniós polgárok – Gui Minhai svéd és Lee Po brit állampolgár; mivel 2016 januárjában megerősítették a hírt, hogy mindkét uniós polgár Kína szárazföldi területén tartózkodik, és mivel gyanítható, hogy a másik három személy is ott van; mivel Lee Po 2016. január 23-án rövid időre találkozott feleségével Kína szárazföldi területén egy ismeretlen helyen; mivel rendkívül aggasztó, hogy továbbra sem lehet semmit tudni hogylétükről és tartózkodási helyükről;
- B. mivel a média meggyőző állításokkal szolgált arra vonatkozóan, hogy az öt könyvkereskedőt Kína szárazföldi területének hatóságai elrabolták, és ezzel kapcsolatban jogalkotók, emberi jogi szervezetek és sok civil is aggodalmának adott hangot; mivel ráadásul Lee Pot Hongkongból rabolták el, és Gui Minhai thaiföldi otthonából tűnt el;
- C. mivel 2016. január 10-én több ezer tiltakozó gyűlt össze Hongkong utcáin, követelve hogy a városállam kormánya intézkedjen és adjon magyarázatot az öt könyvkereskedő eltűnésére; mivel ezeket az eltűnéseket 2013-ban és 2014-ben a Pekinget bíráló hongkongi újságírók ellen intézett erőszakos támadások sora előzte meg;

- D. mivel Hongkong kitart a szólás-, a véleménynyilvánítási és a közzétételi szabadság mellett, és védi e szabadságokat; mivel bár Kína szárazföldi részén tilos, Hongkongban jogszerű a kínai vezetést bíráló bármely anyag közzététele; mivel az „egy ország – két rendszer” elv a fenti szabadságok tekintetében garantálja Hongkong autonómiáját Pekinggel szemben az alaptörvény 27. cikkében foglaltaknak megfelelően;
- E. mivel napvilágra került, hogy a kommunista párt egy 2015 áprilisi belső dokumentuma, amely arra vonatkozó stratégiát tartalmazott, hogy a betiltott könyveket hongkongi és makaói forrásuknál kell megsemmisíteni, 15 hongkongi könyvkiadói alkalmazottat és 21 kiadványt vett célba; mivel a megtorlástól való félelem miatt egyes hongkongi könyvkereskedők levették polcaikról a Kínát bíráló könyveket;
- F. mivel Kína szárazföldi területének kormánya szigorúan korlátozza és kriminalizálja a véleménynyilvánítás szabadságát, elsősorban a cenzúra eszközével; mivel a kínai internet „nagy tűzfala” segítségével a kormány bármely politikailag elfogadhatatlan információt cenzúrázni tud; mivel Kína szigorúan korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságát, és a Kínát bíráló könyvek Kína szárazföldi területének olvasói körében tapasztalt népszerűségére úgy tekintenek, hogy fenyegeti a társadalmi stabilitást;
- G. mivel 2016. január 17-én Gui Minhai Kína szárazföldi területén közzétett egy nyilatkozatot a médiában, azt állítva, hogy önként utazott Kína szárazföldi területére, továbbá – úgy tűnt, hogy kényszer hatása alatt – beismerte, hogy korábban ittas állapotban közlekedési szabálysértést követett el;
- H. mivel mind a svéd, mind a brit hatóságok arra kérték a kínai hatóságokat, hogy teljes mértékben támogassák két állampolgárunk, valamint a többi „eltűnt” személy jogainak védelmét;
- I. mivel az ENSZ Kínzás Elleni Bizottsága súlyos aggodalmának adott hangot azon különböző forrásokból származó, egybehangzó jelentések miatt, amelyek szerint továbbra is alkalmazzák az el nem ismert és nem hivatalos fogdákból, az úgynevezett „fekete börtönökben” a jogszerűtlen fogva tartás gyakorlatát; mivel komoly aggodalmának adott hangot azon egybehangzó jelentések miatt is, amelyek szerint a kínzás és a bántalmazás még mindig szerves része a büntető igazságszolgáltatásnak, amely ítélethozatalát túlzott mértékben a beismerő vallomásokra alapozza;
- J. mivel Kína hivatalosan és névlegesen elfogadta az emberi jogok egyetemességét, és az elmúlt három évtizedben számos különböző emberi jogi egyezmény aláírása révén a nemzetközi emberi jogi keret – és ebből fakadóan az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi jogi és intézményi keret – részévé vált;
- K. mivel az alaptörvény, Hongkong de facto alkotmánya 27. cikke garantálja „a szólás-, sajtó- és közzétételi szabadságot, az egyesülési, a gyülekezési, a felvonulási és a tüntetési szabadságot”; mivel az alaptörvény, amelyről Kína és az Egyesült Királyság megállapodott, 50 évre, 2047-ig garantálja ezeket a jogokat;
- L. mivel a 2015. június 29-i EU–Kína csúcstalálkozó új szintre emelte a kétoldalú kapcsolatokat, és mivel az EU az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó

stratégiai keretében elkötelezte magát, hogy az emberi jogokat helyezi a harmadik országokkal, köztük a stratégiai partnereivel fennálló kapcsolatai középpontjába;

- M. mivel az EU és Kína 1995 óta folytat emberi jogi párbeszédet, és mivel az emberi jogokat mindkét oldal kétoldalú kapcsolatai fontos részének tartja;
- N. mivel a Hongkongi Újságíró Szövetség (2014. júliusi) 21. éves jelentése szerint 2014 több évtizede a sajtószabadság legsötétebb éve volt Hongkongban; mivel egyes újságírókat fizikai támadások érték, vagy állásukból elküldték őket, míg másokat, akik bíráló véleményeket fogalmaztak meg, áthelyeztek kevésbé érzékeny területekre;
1. súlyos aggodalmának ad hangot, amiért semmit sem lehet tudni az öt eltűnt könyvkereskedő tartózkodási helyéről és hogylétéről; felszólít arra, hogy haladéktalanul adjanak részletes tájékoztatást Lee Po és Gui Minhai tartózkodási helyéről és hogylétéről, és felszólít azonnali biztonságos szabadon engedésükre, valamint arra, hogy biztosítsák számukra a kommunikációhoz való jogot; felszólít az összes többi olyan személy, köztük a másik három könyvkereskedő haladéktalan szabadon engedésére, akiket azért tartóztattak le önkényesen, mert Hongkongban éltek a véleménynyilvánítási és a közzétételi szabadságukkal;
 2. felszólítja a kínai kormányt, hogy haladéktalanul adjon tájékoztatást az eltűnt könyvkereskedőkkel kapcsolatban, és kezdjen azonnali inkluzív és átlátható párbeszédet és kommunikációt az ügyről a szárazföldi és a hongkongi hatóságok között; pozitív fejleménynek tartja Lee Po megszólalását és találkozását feleségével;
 3. felszólítja az illetékes kínai, hongkongi és thaiföldi hatóságokat, hogy a jogállamiságnak megfelelően vizsgálják ki és tegyék érthetővé az eltűnések körülményeit, valamint amennyire lehetséges, mozdítsák elő a könyvkereskedők biztonságos hazatérését;
 4. aggodalmát fejezi ki azon állítások miatt, amelyek szerint Kína szárazföldi területének bűnüldöző szervei Hongkongban tevékenykednek; emlékeztet arra, hogy sértené az alaptörvényt, ha Kína szárazföldi területének bűnüldöző szervei Hongkongban műveleteket hajtanának végre; úgy véli, hogy mindez nem állna összhangban az „egy ország – két rendszer” elvvel; felszólítja Kínát, hogy tartsa tiszteletben az alaptörvényben Hongkong számára biztosított autonómiát;
 5. határozottan elítéli az emberi jogi jogsértések minden esetét, különösen az önkényes őrizetbe vételt, a kiadatást, a kikényszerített vallomások, a titkos fogva tartást, a magánzárkás fogva tartást és a közzétételi és véleménynyilvánítási szabadság megsértését; emlékeztet, hogy a könyvszerkesztők, újságírók és bloggerek függetlenségét meg kell védeni; felszólít az emberi jogi jogsértések és a politikai megfélemlítés azonnali beszüntetésére;
 6. elítéli a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását és kriminalizálását, és helyteleníti a véleménynyilvánítási szabadság korlátozásának fokozását; felszólítja a kínai kormányt, hogy vessen véget az információ szabad áramlása akadályozásának, ideértve az internet használatának korlátozását is;

7. aggodalmát fejezi ki a külföldi nem kormányzati szervezetek kezeléséről szóló jogszabálytervezet miatt, mivel jelenlegi formájában radikálisan megnehezítené a kínai civil társadalom tevékenységeit, és súlyosan korlátozná az egyesülési szabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát az országban, többek között azáltal, hogy betiltja a kínai Közbiztonsági Minisztériumnál be nem jegyzett külföldi nem kormányzati szervezeteket, és hogy megtiltja a tartományi közbiztonsági minisztériumoknak, hogy kínai magánszemélyeket vagy szervezeteket finanszírozzanak, és kínai csoportoknak, hogy be nem jegyzett külföldi – többek között hongkongi és makaói székhellyel rendelkező – nem kormányzati szervezetek megbízásából vagy engedélyével „tevékenységeket” végezzenek; felszólítja a kínai hatóságokat, hogy alaposan vizsgálják felül a jogszabálytervezetet annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a nemzetközi emberi jogi normákkal, többek között a Kínai Népköztársaság által vállalt nemzetközi kötelezettségekkel;
8. aggodalmának ad hangot a kiberbiztonságról szóló új jogszabálytervezet miatt, amely megalapozná és intézményesítené a kibertér cenzúrájának és ellenőrzésének gyakorlatait, valamint az elfogadott nemzetbiztonsági jogszabály és a terrorizmus elleni jogszabálytervezet miatt; felhívja a figyelmet a kínai reformpárti ügyvédek és polgári jogi aktivisták azzal kapcsolatos félelmeire, hogy e jogszabályok tovább korlátozzák majd a véleménynyilvánítás szabadságát és még nagyobb lesz az öncenzúra;
9. úgy gondolja, hogy az EU és Kína közötti szilárd, folyamatos kapcsolatoknak eredményes platformot kell biztosítaniuk a kölcsönös tiszteleten alapuló, érett, jelentőségteljes és nyílt emberi jogi párbeszédhez;
10. kiemeli az Európai Unió elkötelezettségét a hongkongi demokrácia, így a jogállamiság, az igazságszolgáltatás függetlensége, az alapvető jogok és szabadságok, az átláthatóság, valamint az információszabadság és a véleménynyilvánítás szabadságának megerősítése iránt;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének, valamint Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányzójának és parlamentjének.